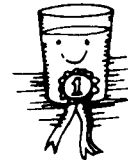

חלב איכות

חלב מעולה וחלב מסוג א'

עובדיה גמיל, ש.ה.מ.

הזיהומים שבמערכת החליבה והחלב במצב זה נראים לעין, וקל מאוד לאתר אותם. אין לדלקות, לבוך, לנהג, לתנובה יד ורגל בתוצאות אלו, ובדרך כלל הסיבה היחידה היא הרפתן עצמו אשר אינו מנקה את ציוד החליבה והחלב כמו שצריך. עובדה היא שלאחר טיפול מתאים בציוד החליבה עולה טיב החלב ללא כל קושי. אציין להלן כמה מקומות תורפה שעלולים להוריד את טיב החלב.

מיכל החלב

א. דפנות מיכל החלב, במיוחד אלה הנשטפים אוטומטית;
ב. חיבור כניסת החלב לטנק, אם אינו נשטף

אחרי כל חליבה;

ג. כנפי הבוחש וחיבורו;

ד. ברו הוצאת החלב, עם מעברים מיותרים;

ה. בליטות ושקעים פנימיים, כמו של מד חום, חלונות;

ו. מסביב לאטם המכסה;

ז. לחצן הדגימה שרצוי לסלק אותו אם ישנו;
ח. צינור החלב מהמשאבה למיכלית, אם אינו

עובר ניקוי אחרי כל משלוח.

כמו כן צריך לנקות את מיכל החלב אחרי כל הרקה ולשם כך יש להיכנס לתוכו. אם הניקוי אוטומטי, צריך להיכנס מדי פעם לבדיקת יעילות הניקוי האוטומטי ואין מה לחשוש מגרימת נזק או שריטות בנידוסטה. אם יש ליכלוך, צריך לשפשף במברשות מתאימות – ולא בברזלית – וחומר מתאים, בריכח שיכול להגיע ל-50% ללא כל פחד. כמו כן רצוי להתיעץ עם המדריך.

רבות נכתב על חלב איכות. למעשה אין כל קושי להגיע לחלב מסוג מעולה, לפי הדירוג של ועדת שמשוני, אצל מי שמיצר חלב מסוג א' ולמטה. המפריעות בדרך כלל הן בעיות ניקוי במכונות החליבה או בציוד החלב.

עברו יותר משישה חודשים מאז התחילו לשלם עבור החלב בהתאם לסיווגו על פי מספר החידקים במיליטר אחד. אמנם אחוז החלב בדרגות מעולה וא' עלה באופן משמעותי בהשוואה לשנה הקודמת, אך יש עדיין מספר לא מבוטל של משקים – אף קיבוצים – שהחלב שלהם מסוג א' ופחות, לאורך מספר רצוף של בדיקות.

בביקורי במשקים אלה לצורך הדרכתם, שמעתי תרוצים ואמתלות. אצטט כמה מהם:

1. מה לא טוב? החלב שלנו סוג א';

2. הנהג "דופק" אותנו;

3. אנחנו יודעים, יש לנו הרבה דלקות;

4. השנה החורף קשה ויש הרבה בוך;

5. תנובה "מפברקת" תוצאות כדי לא לשלם פרס;

6. כל הבדיקות האלו – "בלוף" גדול;

7. לא יכול להיות שתנובה משלמת פרסים עבור חלב מעולה – מאיפה יביאו כסף?

ועוד יש טענות ותרוצים אשר בשום אופן אינם מצדיקים ירידה בטיב החלב במשך מספר רצוף של בדיקות רבות. אם מספר החידקים בחלב מגיע מעל ל-100,000 במיליטר, הסיבה בדרך כלל היא שארית חלב וזוהמה במערכת החליבה וציוד החלב, חוסר קרור או איחסון חלב במשק 72 שעות ויותר.

מערכת החליבה

הפיירקס בחליבה לצנצנות ולמיכל הקבלה בחליבה לקו;
 ג. קו הוואקום המחובר למשחרר כולל דלי הלחות;
 ד. קו הוואקום של המפעמים. קו זה צריך להסתעף אחרי החיבור למשחרר או לקו החליבה;
 ה. הג'טרים מבפנים, במיוחד אם יש שטיפה עלית בין פרה אחת לשנייה ושאריות החלב מצבטורות בתוכם;
 ו. ברזי השטיפה של היחידות בין חליבת הפרות, כולל צינור המים;
 ז. אי ניקוז המים מכל המערכת בסוף השטיפה. מים אלה יכולים להיות מקור רציני למספר רב של חידקים.

א. הבטנות, במיוחד השליש התחתון;
 ב. הקמצים: הברגות, פקקים, שסתומים;
 ג. מצופים או מדי זרימה;
 ד. שסתומי ניקוז של ברזי השטיפה העלית;
 ה. ברזי הדגימה החדשים של הצנצנות תוצרת אלפא לאוואל;
 ו. דפנות הצנצנות, בעקבות מפוזר סתום או מורכב לא בסדר;
 ז. פתח כניסת החלב למשחרר ותיקרת המשחרר;
 ח. מצנן לוחות: גם אותו צריך לפרק ולבדוק ולנקות לפי הצורך;
 ט. מסננת חד פעמית או נירוסטה.

מערכת הוואקום והשטיפה.

על אף שאין קשר ישיר בין הוואקום לבין החלב, יש למערכת הוואקום השפעה על טיב החלב, ומקומות התורפה הם:
 א. צינור הוואקום הראשי כולל דלי לחות;
 ב. קו וברז הוואקום המחוברים לצינור רק לניקוי המערכת

